ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 898
Ημερομ. Κατάθεσης: 30/10/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 30.10.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Φέτα: Εξαγωγές 735 εκατ. ευρώ, αλλά μόλις το 18% της αξίας καταλήγει στους κτηνοτρόφους»

Η φέτα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προϊόντα της ελληνικής αγροδιατροφής, με ισχυρή παρουσία στις διεθνείς αγορές και καθοριστική συμβολή στη βιωσιμότητα της αιγοπροβατοτροφίας. Η διασφάλιση της ποιότητας, της αυθεντικότητας και της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης του εθνικού μας τυριού προϋποθέτει αποτελεσματικούς ελέγχους, πλήρη ιχνηλασιμότητα του γάλακτος και ουσιαστική προστασία των παραγωγών.

Τα στοιχεία της πρόσφατης μελέτης της fi-compass, της συμβουλευτικής πλατφόρμας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, με τίτλο «Agriculture Value Chain: Feta Cheese – Greece», αναδεικνύουν μια σημαντική αντίφαση: ενώ η φέτα αποτελεί προϊόν με υψηλή εξαγωγική αξία, οι κτηνοτρόφοι που αποτελούν τη βάση της παραγωγής της αποκομίζουν περιορισμένο μερίδιο από την τελική αξία.

Σύμφωνα με τη μελέτη, το 2023 η παραγωγή φέτας ανήλθε περίπου στους 140.000 τόνους, ενώ η αξία των εξαγωγών της έφτασε τα 735 εκατ. ευρώ, από 605 εκατ. ευρώ το 2022. Το 76,5% της αξίας της παραγωγής κατευθύνθηκε στις εξαγωγές, ενώ η παραγωγή φέτας αντιστοιχούσε περίπου στο 60% της συνολικής ελληνικής τυροκομικής παραγωγής και στο 90% της παραγωγής τυριών ΠΟΠ.

Παρά την εξαγωγική αυτή επιτυχία, η κατανομή της αξίας στην αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας αποτυπώνει μια σαφή ανισορροπία. Με βάση τα στοιχεία της ίδιας μελέτης για το 2023, στους κτηνοτρόφους αντιστοιχούσε μόλις το **18% της αξίας της φέτας**, έναντι 33% για το λιανεμπόριο, 15% για τη μεταποίηση και 35% για τους προμηθευτές εισροών.

Η άνιση αυτή κατανομή αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία αν συνεκτιμηθεί η εξέλιξη της πρωτογενούς παραγωγής στις περιοχές παραγωγής φέτας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ίδιας ανάλυσης για την περίοδο 2019–2024, οι προβατοτροφικές εκμεταλλεύσεις μειώθηκαν κατά 41% και οι αιγοτροφικές κατά 57%. Την ίδια περίοδο, ο αριθμός των προβάτων υποχώρησε κατά 21% και των αιγών κατά 34%.

Ωστόσο, η παραγωγή πρόβειου γάλακτος αυξήθηκε κατά 4%, φτάνοντας τους 653.331 τόνους, ενώ η παραγωγή γίδινου γάλακτος μειώθηκε κατά 3%.

Τα στοιχεία αυτά αναδεικνύουν μια **δυσεξήγητη διαρθρωτική μεταβολή**: η παραγωγή πρόβειου γάλακτος διατηρείται και αυξάνεται, παρά τη σημαντική συρρίκνωση του αριθμού των εκμεταλλεύσεων και του ζωικού κεφαλαίου.

Η μελέτη επισημαίνει επίσης ότι η παραγωγή αιγοπρόβειου γάλακτος στηρίζεται σε περίπου 60.000 εκμεταλλεύσεις, ενώ η περιορισμένη συμμετοχή των παραγωγών σε συλλογικά σχήματα δυσχεραίνει τη διαπραγματευτική τους θέση. Στις περιοχές παραγωγής φέτας, οι αναγνωρισμένες Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ομάδες Παραγωγών αντιπροσωπεύουν περίπου το 2,8% των σχετικών αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Επίσης, η δυνατότητα ελέγχου της προέλευσης και της διαδρομής του γάλακτος σε όλα τα στάδια της αλυσίδας είναι καθοριστική τόσο για την προστασία του καταναλωτή όσο και για την προάσπιση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων.

Σε αυτό το πλαίσιο, **η καθολική εφαρμογή του ψηφιακού συστήματος ΑΡΤΕΜΙΣ 2 αποτελεί κρίσιμη εκκρεμότητα**. Στην απάντησή του στις 2 Απριλίου 2025, επί της υπ' αριθ. 2845/23-1-2025 κοινοβουλευτικής Ερώτησης, ο αρμόδιος Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είχε αναφέρει ότι το κόστος υλοποίησης του συστήματος εκτιμάται σε 1,5 εκατ. ευρώ και ότι η πλήρης εφαρμογή του ενδέχεται να απαιτήσει έως δύο έτη. Παράλληλα, είχε επικαλεστεί διαδικασίες για τη θεσμοθέτηση και την οικονομική υποστήριξη της ανάπτυξης και λειτουργίας του.

Χαρακτηριστικές επ' αυτού είναι οι δηλώσεις του **Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (10-1-2025)** : «*Ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων ελέγχου, όπως το σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ 2, θα προστατεύσει την παραγωγή, τον υγιή ανταγωνισμό και την προστασία του καταναλωτή των ελληνικών ποιοτικών προϊόντων τόσο στο εσωτερικό όσο και στις διεθνείς αγορές*», όσο και του ιδίου του κ. **Πρωθυπουργού** πέντε (!!!) χρόνια πριν: «*Έχω μιλήσει πολλές φορές για το πώς η τεχνολογία μπορεί να μας βοηθήσει να αυξήσουμε την παραγωγικότητα μας, να μειώσουμε το κόστος, να εντοπίσουμε παραβατικές συμπεριφορές. Είχαμε δεσμευθεί πριν μας εμπιστευθεί ο ελληνικός λαός ότι θα πατάξουμε τις παράνομες ελληνοποιήσεις,. Το κάνουμε πράξη, Οι κτηνοτρόφοι μας βλέπουν το αποτέλεσμα ήδη στην αύξηση της τιμής του γάλατος. Σε όσους πιστεύουν ακόμα ότι μπορούν να επιμείνουν σε τέτοιες παραβατικές συμπεριφορές, τους λέω να μην μπουν καν στον κόπο, να το ξεχάσουν, θα σας βρούμε και θα σας τιμωρήσουμε*».

Η ιχνηλασιμότητα, ωστόσο, δεν αρκεί από μόνη της για να αντιμετωπιστούν οι διαρθρωτικές αδυναμίες της αλυσίδας αξίας. Η σημαντική μείωση των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, το υψηλό κόστος των εισροών και το περιορισμένο μερίδιο των παραγωγών καθιστούν αναγκαία την ενίσχυση της συλλογικής τους οργάνωσης, της διαπραγματευτικής τους δύναμης και της διαφάνειας στις εμπορικές συναλλαγές. Η προστασία της φέτας ως προϊόντος ΠΟΠ οφείλει να συνδέεται με την προστασία της ίδιας της παραγωγικής βάσης που την καθιστά δυνατή.

Επειδή η εξαγωγική επιτυχία της φέτας δεν μεταφράζεται αυτομάτως σε ανάλογο εισόδημα για τους κτηνοτρόφους που παράγουν την πρώτη ύλη,
Επειδή σύμφωνα με τη μελέτη της fi-compass, το μερίδιο των κτηνοτρόφων στην αξία της φέτας ανήλθε μόλις στο 18% το 2023,
Επειδή η περιορισμένη συμμετοχή των παραγωγών σε συλλογικά σχήματα επηρεάζει τη διαπραγματευτική τους δύναμη,
Επειδή η καθολική εφαρμογή του ΑΡΤΕΜΙΣ 2 αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ενίσχυση της ιχνηλασιμότητας, τη διαφάνεια της αγοράς και την προστασία των προϊόντων ΠΟΠ,
Επειδή η απάντηση του Υπουργείου της 2ας Απριλίου 2025 δεν προσδιόριζε συγκεκριμένο και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του συστήματος,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πώς ερμηνεύει την αύξηση της παραγωγής πρόβειου γάλακτος κατά 4% την περίοδο 2019-2024, παρά τη μείωση του αριθμού των ζώων;

2. Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχουν πραγματοποιηθεί από τις 2 Απριλίου 2025 έως σήμερα για τη θεσμοθέτηση, τη χρηματοδότηση και την καθολική εφαρμογή του ΑΡΤΕΜΙΣ 2; Ποια στάδια έχουν ολοκληρωθεί, ποιες εκκρεμότητες παραμένουν και ποιο είναι το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα έναρξης και πλήρους λειτουργίας του;

3. Ποια είναι τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν κατά τα έτη 2025 και 2026 στην αλυσίδα παραγωγής, παραλαβής, μεταποίησης και εμπορίας γάλακτος; Παρακαλείται το Υπουργείο να καταθέσει αναλυτικά στοιχεία ανά έτος και κατηγορία ελέγχου για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις, τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν και τα ποσά των προστίμων που βεβαιώθηκαν και εισπράχθηκαν.

4. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για την αντιμετώπιση της συρρίκνωσης των αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων στις περιοχές παραγωγής φέτας, δεδομένου ότι μεταξύ 2019 και 2024 οι προβατοτροφικές μονάδες μειώθηκαν κατά 41% και οι αιγοτροφικές κατά 57%; Ποια μέτρα σχεδιάζει για τη διατήρηση της παραγωγικής βάσης και τη βιωσιμότητα των μικρότερων εκμεταλλεύσεων;

5. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης των κτηνοτρόφων στην αλυσίδα αξίας της φέτας, μέσω της ενδυνάμωσης των συνεταιρισμών, των Οργανώσεων Παραγωγών και των συλλογικών σχημάτων εμπορίας και διάθεσης του γάλακτος; Υπάρχει συγκεκριμένος σχεδιασμός και διαθέσιμη χρηματοδότηση για την επίτευξη αυτού του στόχου;

6. Ποια πρόσθετα μέτρα σχεδιάζει το Υπουργείο για τη μείωση του κόστους παραγωγής, ιδίως των ζωοτροφών, και για τη διασφάλιση βιώσιμου εισοδήματος στους αιγοπροβατοτρόφους, δεδομένου ότι η εξαγωγική ανάπτυξη της φέτας δεν

συνεπάγεται κατ’ ανάγκη ανάλογη βελτίωση της οικονομικής θέσης των παραγωγών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)
Τζούφη Μερόπη